



Asettamis päätös

2022-02-04

VN/1429/2022
VN/1429/2022-TEM-2

Vuosiloman pitämisen joustavoittamista koskeva selvitys

Asettaminen

Työministeri Tuula Haatainen on nimennyt yllä mainitun selvityksen selvityshenkilöiksi työoikeuden emeritusprofessori OTT, VTK Seppo Koskisen ja palkkahallinnon erityisasiantuntija, KTM Antti Kondelinin.

Tausta ja tavoite

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan

Uudistetaan vuosilomalaki. Selvitetään mahdollisuudet joustavoittaa lomien käyttöä ja siirtämistä työpaikan vaihtotilanteissa (esimerkiksi lomapankki) lyhyissä työsuhteissa työskentelevien yhdenvertaisuuden parantamiseksi.

Hallitusohjelman kirjauksen toteuttamista varten käynnistetään selvitystyö.

Toistuvissa, lyhytaikaisissa määräaikaisissa työsuhteissa työskentelevät kohtaavat tilanteita, joissa kertyneen vuosiloman pitäminen ei onnistu työsuhteen kestäessä ja siksi pitämättömät vuosilomat korvataan lomakorvauksella. Tilanteissa, joissa määräaikainen työsuhte jatkuu samojen osapuolten välillä, ansaittu vuosiloma voidaan vuosilomalain 18 §:n mukaan siirtää annettavaksi seuraavan työsuhteen aikana. Jos taas työntekijä siirtyy toisen työnantajan palvelukseen, tätä mahdollisuutta ei ole. Tällöin työntekijän vuosiloma voi jäädä pitämättä jopa usean peräkkäisen vuoden aikana.

Työn tavoitteena on selvittää mahdollisuudet joustavoittaa lomien käyttöä ja siirtämistä työpaikan vaihtotilanteissa. Tarkoituksena on selvittää keinoja mahdollistaa eri työnantajille peräkkäisissä määräaikaisissa työsuhteissa työskentelevien työntekijöiden tosiasiallinen mahdollisuus pitää vuosilomaa.

Hallitusohjelmakirjauksen mukaan tulee selvittää vuosilomapankin käyttömahdollisuutta. Edellisen kerran vuosilomapankkiin liittyviä kysymyksiä selvitettiin työ- ja elinkeinoministeriössä vuonna 2010. Valmistelua jatkettiin kolmikantaisesti sosiaali- ja terveysministeriön johdolla työttömyysturva-asioita valmistelevassa työryhmässä. Valmistelussa päädyttiin muuttamaan työ- ja elinkeinoministeriön työ- ja elinkeinotoimistoille antamaa, työttömyysturvajärjestelmän toimeenpanoa koskevaa ohjetta. Ohjeessa kerrottiin työnhakijan mahdollisuudesta pitää lomaa, jonka aikainen toimeentulo tuli turvata esimerkiksi lomakorvauksella.

Toimeksiannon sisältö

Selvityksessä tulee arvioida, minkälaisin keinoin hallitusohjelmakirjauksen mukaisiin tavoitteisiin voitaisiin päästä. Selvitystyö jakautuu kahteen osaan.

Selvityksen *ensimmäisessä osassa* asiaa tulee arvioida siitä näkökulmasta, voitaisiinko ja jos, miten vuosilomalain vuosiloman antamista koskevia säännöksiä muuttaa niin, että peräkkäisissä määräaikaisissa työsuhteissa eri työnantajille työskentelevien työntekijöiden oikeus vuosiloman pitämiseen voitaisiin turvata. Selvitettävät kysymykset liittyisivät muun muassa niihin edellytyksiin ja

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 2160 +358 9 1606 2160	kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi

toisaalta menettelytapoihin, joilla työntekijän edellisen työnantajan palveluksessa ansaittu vuosilomaoikeus voitaisiin toteuttaa uuden työnantajan palveluksessa ennen kuin työntekijä on ansainnut vuosilomaa tässä työsuhteessa. Kysymyksiä tulee selvittää sekä työntekijän että työnantajan kannalta.

Selvityksen *toisessa osassa* olisi arvioitava hallitusohjelmatavoitteen toteuttamismahdollisuuksia vuosilomapankkijärjestelmää hyväksi käyttäen. Tavoitteena olisi selvittää sitä, minkälaisilla lainsäädäntömuutoksilla olisi luotavissa sellainen tarkoituksenmukainen vuosilomapankkijärjestelmä, jolla eri työnantajille lyhyissä, peräkkäisissä määräaikaissa työsuhteissa työskentelevien oikeus vuosiloman pitämiseen voitaisiin turvata.

Selvityksessä olisi tuotettava tietoa muun muassa siitä:

- kuinka suuri olisi se työntekijäjoukko, joka hyötyisi lomapankista ja olisi mahdollisesti kiinnostunut sitä käyttämään,
- mihin lakeihin ja minkälaisia vuosilomapankkia koskevia säännöksiä tulisi valmistella,
- minkälaisella mekanismilla lomapankin tulisi toimia, mikä taho sitä voisi ylläpitää, minkälaisia ehtoja ansaittujen lomien tallettamiseen ja niiden käyttöön pitäisi liittää,
- millaisia hallinnollisia tai tietojärjestelmiin liittyviä muutoksia tarvittaisiin, sekä
- minkälaisia kustannuksia vuosilomapankin käyttöön ottoon arvioidaan liittyvän.

Selvityksessä tulisi esittää, onko muista maista löydettävissä soveltuvia ratkaisumalleja. Työmarkkinajärjestöjen näkemykset tulee selvitystyön aikana kartoittaa työmarkkinajärjestöjä kuullen. Lisäksi ehdotuksia on arvioitava EU-sääntelyn ja Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten asettamia reunaehtoja vasten.

Toimeksiantoaika

Kirjallinen selvitys tulee luovuttaa työ- ja elinkeinoministeriölle huhtikuun 2022 loppuun mennessä.

Kustannukset ja rahoitus

Selvitystyöstä maksetaan selvityshenkilöille korvaus siitä erikseen tehtävän päätöksen mukaisesti.

Työministeri

Tuula Haatainen

Ylijohtaja

Antti Neimala

VN/1429/2022-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: